

Σειρά Ποντιακῶν λαογραφικῶν ἐμπομπῶν τῆς Πανελληνίου Ἑνώσεως Ποντια-
κῶν Σωματείων ἀπὸ τὴν Υ.Ε.Ν.Ε.Δ. Βορ. Ἑλλάδος
Ποντιακὴ ἡχώ - ἐμπομπή II (I9-4-I974)

. Σ Η Μ Α

Ἀκοῦτε τὴ λαογραφικὴ ἐμπομπή τῆς Πανελληνίου Ἑνώσεως Ποντιακῶν Σωματείων
- Ποντιακὴ ἡχώ - ποὺ γράφει καὶ ἐπιμελεῖται ὁ Στάθης Εὐσταθιάδης.

Στὴ λύρα ὁ Γιωργούλης Κουγιουμτζίδης. Συμμετέχει χορωδία ὑπὸ τὴν διεύθυνση
τοῦ Χρῦσανθου.

. τὸ σῆμα σβῆνει

Ἀγαπητοὶ ἀκροαταί,

Οἱ πόντιοι μέ τὴν ἀνιστόρηση στὸν χῶρο τῆς Ἑλλάδος ἱερῶν Μονῶν τοῦ Πόν-
του ἐξεπλήρωσαν ὕψιστο ἐθνικὸ καθῆκον. Πρόκειται γιὰ ἐθνικοθρησκευτικὰ
σύμβολα, ποὺ γκρεμίστηκαν στὸν Πόντο τὴν ὥρα τῆς ἐθνικῆς συμφορᾶς πρὶν
ἀπὸ 50 χρόνια περίπου καὶ ποὺ ξαναστήθηκαν ἐδῶ, στὸν ἐλεύθερο χῶρο τῆς
Ἑλλάδος, ὅπου ἐγκαταστάθηκαν καὶ ἐβρῖζωβόλησαν οἱ ξερριζωθέντες ἀπὸ τὸν
χῶρο τῆς Ἀνατολῆς Ἕλληνες.

Στὸν Πόντο τὰ ξανουστὰ μοναστήρια, Παναγίας Σουμελά, Ἁγίου Ἰωάννου Βαζε-
λῶνος καὶ τόσα ἄλλα ἀποτελοῦσαν τηλαυγεῖς πνευματικοὺς φάρους, ποὺ ἐφώτι-
ζαν ἐπὶ αἰῶνες τὸ νοῦ καὶ τὴν ψυχὴ τῶν ἐλλήνων, δείχνοντάς τους τὴν σωτὴ
ἐθνικὴ τους πορεία. Τὰ ἴδια μοναστήρια τώρα, ἀπὸ τὸν χῶρο τῆς Ἑλλάδος, φω-
τίζουν καὶ πάλι τὸ νοῦ καὶ τὴν ψυχὴ ὅλων γιὰ τὴν ἀναπόληση τοῦ διζασμέ-
νου παρελθόντος, γιὰ τὴν διατήρηση ζωντανῶν τῶν θρύλων καὶ τῶν παραδόσεων
τοῦ ἔθνους.

Ἡ ἀνιστορηθεῖσα στὸ χωριὸ Ροδοχώρι-Ναούσης ἱερὰ σταυροπηγιακὴ Μονὴ
Ἁγίου Γεωργίου Περιστερεῶτα ἀποτελεῖ λαμπρὸ ἐθνικοθρησκευτικὸ σύμβολο
τῶν ποντίων. Πρωταγωνιστὰ τοῦ θεάρεστο ἔργου εἶναι ὁ Πρόεδρος τῆς Εὐ-
ξείνου Δέσχης Θεσ/νίκης καὶ Ἁγίου Γεωργίου Περιστερεῶτα Χαράλαμπος Κιαγ-
χίδης καὶ ὁ Νικόλαος Καστανίδης, οἱ ὁποῖοι κατὰγονται ἀπὸ τὴν Γαλιανὰ-Μα-
τσούκας τοῦ Πόντου, στὴν περιοχὴ τῆς ὁποίας ἱδρύθηκε ἡ Μονὴ τὸ 752 ἀπὸ
σουρμενίτας καλογήρους. Τοὺς πρωτεργάτας ἐβοήθησαν ποικιλοτρόπως καὶ ἄλ-
λοι πατριῶται. Ἡ συμπαράσταση τοῦ κράτους ὑπῆρξε ὁλόθερμη καὶ οὐσιαστι-
κὴ.

"Όπως στη Γαλλίανα του Πόντου, έτσι και στο Ροδοχώρι-Ναούσης, ή έορτή του 'Αγίου Γεωργίου δέν έχει μόνον θρησκευτικό χαρακτήρα αλλά και έθνικολογικό περιεχόμενο. Πόντιοι και έντόπιοι έλληνες προσέρχονται εύλαβείς προσκηνυτάς του 'Αγίου Γεωργίου Περιστερώτα και άναβαπτίζονται μέσα στα ιερά νάματα της γεμάτης από έθνική συγκίνηση λαϊκής πανηγύρεως. "Όπως άλλοτε, έτσι και τώρα οι ποντιακές καλλιτεχνικές έκδηλώσεις μέ τούς ποντιακούς χορούς και τά τραγούδια φανερώνουν τήν ακατάβλητη δύναμη της ποντιακής ψυχής, ή όποια μένει πιστή στις παραδόσεις.

. ΛΥΡ - ΤΡΑΓ

'Η έορτή του 'Αγίου Γεωργίου Περιστερώτα στο Ροδοχώρι Ναούσης μέ τό πλούσιο πανηγυρικό και καλλιτεχνικό της πρόγραμμα ξαναζωντανεύει τήν έθνικοθρησκευτική πανήγυρι, πού γινόταν επί αιώνες στη Γαλλίανα του Πόντου, κοντά στο χωριό Κουστουλάντων. 'Εκεϊ τό μοναστήρι ήταν χτισμένο πάνω σέ πελώριο βράχο, από όπου έβλεπε κανείς τούς ποντιακούς όρίζοντες. 'Εδω, πάνω από τό γραφικό τοπίο του Ροδοχωρίου-Ναούσης, ό Περιστερώτας δίνει τήν άνταύγεια της δοξασμένης ιστορίας του. Στη Γαλλίανα, ή άνοδος στο μοναστήρι γινόταν από 93 σιαλοπάτια. 'Η άνοδος στο Ροδοχώρι-Ναούσης γίνεται μέ φίλωτό δρόμο, πού οδηγεί τελικά στόν Περιστερώτα. 'Η άνοδος έχει πανηγυρικό χαρακτήρα και στά πλαίσια του έορτασμού ή ποντιακή μοϋσα άποτελεϊ κυριαρχικό στοιχείο.

. ΛΥΡ - ΤΡΑΓ

Είναι Λαμπρή ή ημέρα του 'Αγίου Γεωργίου Περιστερώτα, ό όποιος άποτελούσε και άποτελεϊ για τούς νέους σύμβολο άρετής και άνδρείας. 'Η φήμη του στόν Πόντο ήταν τεραστία. Είχε πλούσια μετόχια και άλλα περιουσιακά στοιχεία. 'Η μονή ένίσχυε μέ σημαντικά χρηματικά ποσά πολυάριθμα έλληνικά σχολεία του Πόντου. "Επαιξε σημαντικό ρόλο στα τελευταία χρόνια πριν από τόν ξεριζωμό στην όργάνωση έθνικής άντιστάσεως έναντι του άλλοθρησκου κατακτητού. Οι ένοπλες όμάδες τών Σανταίων μέ έπιανεφαλής τόν όπλαρχηγό Εύκλειδη είχαν τήν όλόθερμη συμπαράσταση του 'Αγίου Γεωργίου Περιστερώτα. 'Ο θρυλος του Καπητάν -Εύκλειδη και τών παλληκαριών του ήταν γνωστός σέ όλα τά χωριά της Γαλλίανας.

. ΛΥΡ - ΤΡΑΓ

Ἀνάμεσα στοὺς διάφορους θρύλους γιὰ τὸν Ἅγιο Γεώργιο Περιστερεῶτα ὑπάρχει καὶ ἐκεῖνος μὲ τὰ τρία περιστέρια, ποὺ σύμφωνα μὲ τὴν παράδοση πετώντας ὁδηγοῦσαν τοὺς εὐλαβεῖς καλογήρους ἀπὸ τὰ Σούρμενα, τοὺς ὁποίους τελικὰ κατηύθυναν ἀντίκρυ στὸ χωριὸ Κουστουλάντων τῆς Γαλλίανας, ὅπου, καθὼς εἴπαμε πρὶν ἀπὸ λίγο, ἔχτισαν πάνω σὲ πελώριο βράχο τὴν θρυλικὴ μονή. Γι' αὐτὸ καὶ ὠνομάστηκε " Περιστερεῶτας ". Λεγόταν καὶ Περιστερᾶς. Σὲ ἓνα ποντιακὸ δίστιχο ὁ Περιστερεῶτας προφέρεται " Περιστερῶνας ".

Νᾶ ποδεδίζω τὸν Ἀἶρ' καὶ τὸν Περιστερῶναν,
'Ατὸν θά βάλλω μάρτυραν, πῶς θά εἶσαι τ' ἐμόνα.

Ἡ τὸν Περιστερῶνη, ὁπότε...

'Ατὸν θά βάλλω μάρτυραν, πῶς θά εἶσαι τ' ἐμόν-ι.

. ΛΥΡ - ΤΡΑΓ

Ὅπως καθε χρόνο, ἔτσι καὶ ἐφέτος, ἡ ἐθνικοθρησκευτικὴ πανήγυρις Ἀγίου Γεωργίου Περιστερεῶτα στὸ Ροδοχώρι Ναούσης ἀποτελεῖ μεγίστη προσφορά στὴ διατήρηση καὶ συνέχιση τῶν ποντιακῶν παραδόσεων. Ὁ Περιστερεῶτας, ἀπὸ τὸ Ροδοχώρι-Ναούσης, ἀνταναικᾶ τὴ δόξα τοῦ παρελθόντος καὶ φωτίζει τὸ μέλλον. Λαμπρὸ ἐθνικοθρησκευτὸ σύμβολο συμβάλλει στὴν ἐνότητα τοῦ ἱστορικοῦ χώρου τῆς Μακεδονίας μὲ τὴν θρυλικὴ γῆ τοῦ ἀθανάτου Πόντου.

. ΛΥΡ ἢ ΑΣΚΟΣ

Οἱ προσκηνυταὶ τοῦ Ἀγίου Γεωργίου Περιστερεῶτα δὲν εἶναι μόνον εὐλαβεῖς χριστιανοί, ἀλλὰ καὶ εὐγενικὲς ψυχές, ποὺ φτερουγίζουν συχνὰ στὸν Πόντο, ἀπὸ ὅπου ξερριζώθηκαν πρὶν ἀπὸ 50 χρόνια μυριάδες ποντίων, γιὰ νὰ ἐγκατασταθοῦν στὴν ἀρχικὴ πατρίδα, ὅπου κρατοῦν ζωντανούς τοὺς θρύλους καὶ περιμένουν τὴ δικαίωσή τους μὲ τὸ πλήρωμα τοῦ χρόνου.

. ΛΥΡ - ΤΡΑΓ

Ἀνακοίνωσις: Τὰ σωματεῖα Παναγία Σουμελᾶ, Εὐξείνος Λέσχη, Φάρος Ποντίων, Ἀδελφότης Κρωμναίων καὶ Ἀδελφότης Ἱμεραίων, ὅπως καὶ ἄλλα ἀδελφὰ σωματεῖα ἀπὸ διάφορες περιοχές τῆς χώρας, ὁργανώνουν μὲ πούλμαν ἐκδρομὴ στὸν Ἅγιο Γεώργιο Περιστερεῶτα στὸ Ροδοχώρι-Ναούσης τὴν προσεχῆ Δευτέρα καὶ Τρίτη, 22 καὶ 23 Ἀπριλίου. Περισσότερες λεπτομέρειες γιὰ τὴν ἐν λόγω ἐκδρομὴ παρέχονται ἀπὸ τὰ προαναφερθέντα σωματεῖα.

Κοντά σας και πάλι την ερχόμενη εβδομάδα την ίδια μέρα και ώρα

. Σ Η Μ Α

‘Ακούσατε τη λαογραφική έκπομπή της “ανελληνίου Ένώσεως Ποντιακών Σωμα-
τείων” Ποντιακή ήχώ - που γράφει και επιμελείται ο Στάθης Ευσταθιάδης.
Στή λύρα ο Γιωργούλης Κουγιουμτζίδης.” Έλαβε μέρος χορωδία υπό την διεύθυν-
ση του Χρυσάνθου.

. τό σημα σβήνει

Διά το “καλώς ἔχειν”

Εἰς τὴν Ραδιοφωνικὴν Ἐκπομπὴν Σχέβας
τῆς Πανελληνίας Ἐνώσεως Ποντιακῶν Σωματείων

Σταθης Ευσταθιάδης